

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7637. szám
4 oldal,
30 bani
Vasárnap,
1969.
október 5.

A TERMÉS NAPIA

Gazdag számvetés

Szövetkezeti parasztságunk szorgalmának, a mezőgazdaságban dolgozók odaadásának napján számbevetésük elért eredményeinket, előre pillantunk a teljesítésre váró feladatokra.

Az őszi mezőgazdasági munkálatok nagyságára való tekintettel, valamint szem előtt tartva azt, hogy egyes szövetkezetekben lemaradtak a vetéssel és a betakarítással, a Termés Napját egész szövetkezeti parasztságunk, a gépesítők és a többi mezőgazdasági dolgozó is, munkával ünnepli meg. Az mtsz-ek Megyei Szövetsége a Mezőgazdasági Igazgatósággal karöltve mozgósította valamennyi községben és a falvakban a föld művelőit, hogy idejében és a legjobb körülmények között végezzenek a kukorica, a napraforgó, a zöldségfélék, a cukorrépa, a gyümölcs és a szőlő, a burgonya begyűjtésével, a vetéssel. Így október 15-20-ig fejezzék be a buza vetését az össterületen, november közepéig pedig gyűjtsék be az egész évi termést.

Ebben az évben a föld szorgalmas művelői eredményeik gazdag mérlegével köszöntik a termés ünnepét, azoknak a feladatoknak a valóra váltása útján haladva, amelyet a Román Kommunista Párt X. kongresszusa jelölt ki a mezőgazdaság számára.

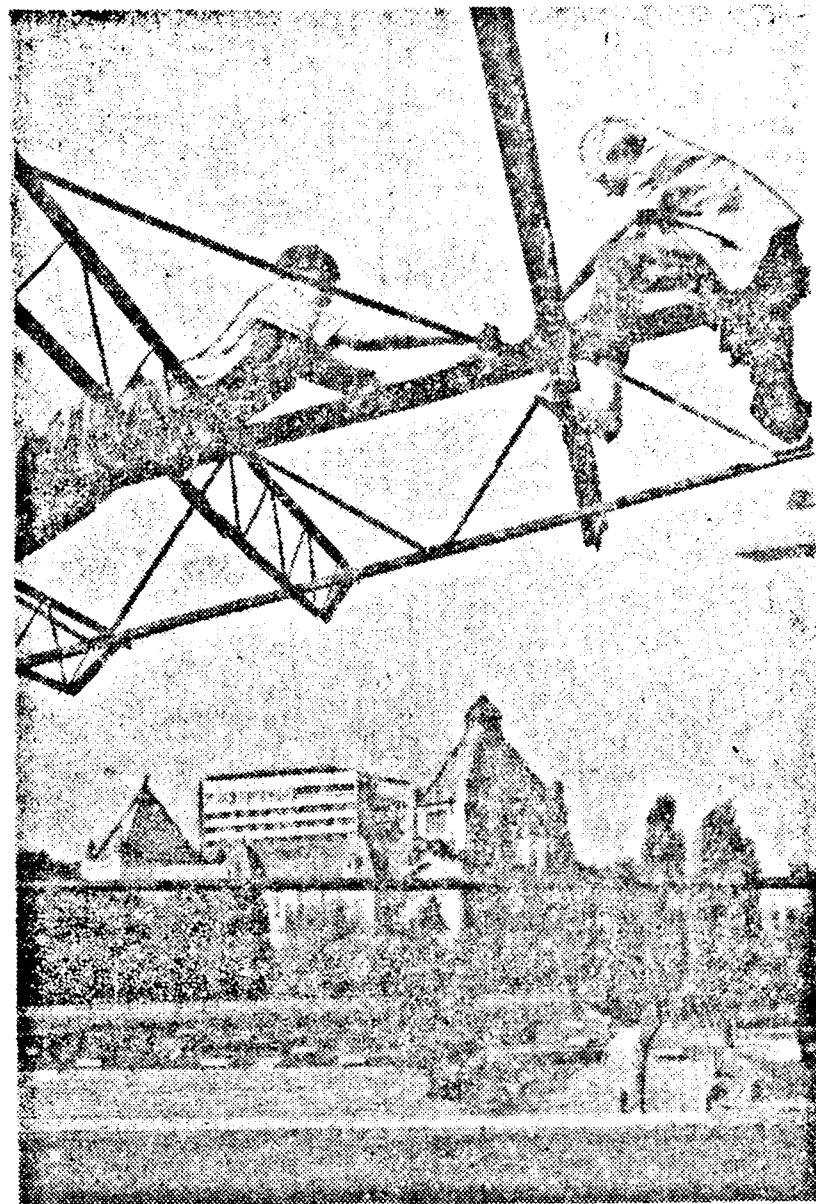
Eredményeik annál is értékesebbek mivel kedvezőtlen mezőgazdasági évet zárnak. Tükrözik azokat a mélyreható változásokat, amelyek lehetővé tették, hogy a legmostohább éghajlati viszonyok kö-

zött is megnövekedett termést takarítsanak be. Sikereik a mezőgazdasági egységek műszaki-anyagi alapjainak növekedéséből származnak, a nagyfokú állami támogatásnak tulajdoníthatók és annak, hogy bevezették és széleskörűen alkalmazzák a tudomány, és technika legújabb vívmányait. Az mtsz-ekben elért buza-termés megközelíti az 1900 kilós hektáronkénti átlagot. A pécsi Árvíztul mtsz-ben 3317, Mácsán 3256, a kürtösi 23 August szövetkezetben 2919 kiló hektáronkénti termést értek el. A kukorica termést átlagban 2500 kilóra becsülik. Viszont a nagyvárosi Victoria, Muresul és a nagypergi mtsz-ben a 4500 kiló is túlszárnyalja. Nagyobb termésszámitások a napraforgónál, cukorrépánál, a zöldségféléknél és a gyümölcsnél is.

Ezredhetően javult a zöldség- és gyümölcs-termesztés és a termények értékesítése is. Szövetkezeti parasztságunk jelentősen hozzájárult városunk és más központok lakosságának bőséges és előnyös árakon történő zöldség és gyümölcs ellátásához. A bemutatott üzletben az év első három negyedében egy millió lejnél nagyobb értéket adtak el, 1970-re pedig előirányozták az üzlet számára mintegy 25 millió lejnyi árú értékesítést.

COROIU IOAN mérnök,
az mtsz-ek Arad megyei
szövetségének elnöke

(Folytatása a II. oldalon)

HIDÉPÍTŐK
(KELEN FERENC felvétele)

Köszöntjük a föld művelőit!

Ősz van. A fák lombjain sárgulnak a levelek. Lassan kietlen és pusztá marad a határ. A természet e hatalmas színházról eltűnnek a szemet gyönyörködtető díszletek, s szürke, kopár marad az alföldi rónaság.

Eljött a pillanat, amikor mindazok, akik egy hosszú nyár és rendkívül szélsőséges időjárás közepette verejtékes munkával járultak hozzá a termés kiteljesedéséhez, részesei legyenek a kitűző örmének, győzelmi ünnepi számbavételnek.

A mezőgazdaságban az őszi számbavétel évszaka, amikor mter-

legre tesszük és lemérjük egy dolgos esztendő fáradozásának, szorgalmának és törődésének gyümölcsét. A buza már régen megtárolt van. A tarlóok felé tart a többi termény is, s amint ürül a határ s telnek a raktárak, az ember szíve is megtelik örömmel.

Ma, október 5-én a Termés Napját ünnepljük. Ünnepi köntöst öltött falu és város egyaránt. Az őszi és az őröm valamennyiünk arcát beárnyalja fényével. A Termés Napján a parasztsággal együtt ünnepel és örövend az egész ország, a munkásosztály és az értelmiség, nemzetiségre való tekintet nélkül.

Érthető ez, hiszen a termés az egész nép munkájának gyümölcse, a földművesé, aki magot szór a földre, a gyári munkásé, technikusé és mérnöké, aki traktort, mezőgazdasági gépeket, műtrágyát és öntöző berendezést gyárt és küld a földekre, a tudósé, aki új növény és állatfajtákat nemest és kutatja a földművelés és állattenyésztés módszereit.

A Termés Napja megünneplése annak a megbecsülésnek a jele, amelyet a Román Kommunista CSIGYAR ISTVÁN

(Folytatása a II. oldalon)

Mi újság a Precizia ktsz-ben?

A Precizia kisipari termelőszövetkezet szolgáltatási és szolgálati egysége egyre többet vesz igénybe. Eppen ezért szükségessé vált, hogy időről időre tájékoztassuk a munkatársakat és a megye lakosságát az újonnan beindított szolgáltatásokról, azokról az intézkedésekről, melyek érdekében tartózkodunk a közérdekű kérdésekre BÖHM GÁBOR, a szövetkezet alelnöke válaszolt.

— A megyei pártbizottság legutóbbi konferenciáján többek között azt a feladatot jelölték meg a ktsz-eknek, s főleg a Precizianak, hogy jobban körülmények között biztosítsák vidéken is a különféle elektromos-háztartási felszerelések karbantartását, javítását. Mi a helyzet ezen a téren?

— A helyi közigazgatási szervek támogatásával eddig több nagyközségben, így Végán, Monostoron, Kovaszinon, Mácsán, Kisiratoson, Szentmártonon és Sajtyánban sikerült fix átvett pontokat létesítenünk. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az elhelyezett helyiségek lakói a helyszínen javíthatják meg a rádiót, a tévé készüléket, hűtőszekrényt, mosógépet, poroszit, s egyéb elektromos-háztartási felszerelést. A szövetkezet szakemberei helente kétszer keresik fel ezeket a községeket. Azokat a gépeket, illetve készülékeket, amelyek javítása huzamosabb időt igényel, az erre a célra beszerzett gépkocsival Aradra szállítjuk. Gondoskodunk megfelelő mennyiségű potalkatrészről is. A napokban egy vagon televízió készülékkel érkezett ki készletünk.

— Már évek óta egyetlen ékszerészműhely létezik Aradon. Itt a nap minden órájában nagy a forgalom, gyakori a sorbanállás, hónapokig kell várni egy-egy ékszer elkészítésére.

— Gondolom, elég, ha annyit mondok, hogy a napokban megnyitjuk a Cernei utcái új tömbházának a második ékszerészműhelyét. S még valamit: Az igények gyorsabb kielégítése céljából hamarosan megkezdjük a különféle ékszeresek csere útján történő árusítását. Vagyis: előregyártunk nagyobb mennyiségű nyakláncot, medáliont, fűgőt, stb. A vásárló beadja a megfelelő mennyiségű törtranyagot, kifizeti a munkadíjat, s azonnal megkapja a fémjelzett kész ékszer.

— Az egyre sokasodó kisebb-nagyobb balesetek következtében több gépkocsin rongálódik meg. Ezek javítását, egyengetését eddig csak a paulusi műhelyben végezték. Tudomásunk szerint ilyen vonatkozásban is történtek intézkedések.

— Igen. Az aradi Autoservice keretében is létesítettünk bádós műhelyt. S még egy autós hír. A napokban több olyan korszerű műszert és berendezést kaptunk, melyek segítségével kifogástalanul végezhethetjük a Fiat gépkocsik ellenőrzését, beállítását és karbantartását.

— Milyen új termékek szorozatgyártására számíthatunk?

— A bedolgozási munkarendszer kiszélesítése lehetővé tette egyre több olyan cikk gyártását, mely hiányzik az állami kereskedelemről. Ezek között említhetünk az igen tetszetős és praktikus bőrtáskák készült szemüvegtokot, rugós aprópenztárcát. A jövő hónapban megkezdjük egy új típusú Diatfilm-néző gyártását, mely

négyszeres nagyítást biztosít. Ezzenkívül készítettünk egy Diatfilmvetítőt is, amely kívánt méretben vetíti fel a képet. A belkereskedelmi minisztérium sportfotóosztályának kérésére több fotós cikket gyártunk. A vegyeseres műanyagláncok, csipeszek, előhívó dobozok (tankok) minden igényt kielégítenek, s igen olcsók. Hamarosan átadjuk a kereskedelemnek az első szállítmány fényképszárítókat. Új termékeink közé tartoznak a kerámia faldíszek, maszkok, a rolókhoz szükséges rugók. Év végéig tovább bővítjük a választékot. Több cikk beindítását most kísérletezzük. Ezekről majd más alkalommal tájékoztatjuk az olvasókat.

Lejegyezte: SCHIFF LÁSZLÓ

Sohasem irigyeltem őket. Mostoha téli éjszakák, amikor elhaladtak mellettük az utcán, szinte szégyelltem, hogy én nem sokára meleg szobában hajolhatok a könyv fölé, de ők kint várják meg a reggelt, kitéve esőnek, hónak, szélnek, fagnak. Közismert barna egyenruhájukban nemcsak az utcákon, hanem számos ipari létesítmény bejáratánál is teljesítenek szolgálatot. Polgári személyektől már nem egyszer hallottam cinikus vagy lenéző megjegyzést a szerződéses ökrökről. Részben ezért is akartam jobban megismerni munkájukat, életüket. Elindultam az éjszakában...

Jönnek a „cápák”

A cápkákkal és a részeg emberekkel mindig zavarban vagyok. A cápkák 250 családja állítólag csak 30 család véréngző, de ezek valamennyiüket kompromittálják. Az ittas emberek közül vajon hány százalék a nem veszedelmes és miről ismerhető fel rajtuk az artatlanság?

Szeptember utolsó előtti éjszakáján járom a várost és az ökrök munkáját figyelem. 23 óra után a csendes utcákon már fel-fel tűnnek az imbolygó hangoskodók. Kurjongatás, szóváltások, lökdösődés, alproblémák, primitív virtus.

Hazai HÍRADÓ

Az idén csaknem 15 millió lejt tesz ki a 191 helyiipari vállalat termelése. A helyiipar a jövő évben fejlesztési kívánia a gyártást. Többek között ipari célokra alkalmas, de utóbb más rendeltetésű épületek felhasználásával számottevően növelni fogja termelőkapacitását. A Helyi Gazdasági és Közigazgatási Állami Bizottság, az Állami Tervbizottság, az Építéssügyi, Műépítészeti és Városrendezési Állami Bizottság szakértői munkaközössége nemrégiben tanulmányozta a betonlemez-gyártás fejlesztését, az e célra létesítendő poligonok helyének ésszerű megválasztását. A helyiipar a jövő évtől kezdve több fém épületasztalos árut, betonszerkezetet, oszlopot, csövet, kerámia-, gumi és műanyagokat kíván gyártani, mint eddig.

A köztársasági ipar különböző egységeivel együtt hozzájárul néhány újabb berendezés, gépész, alkatrész és potalkatrész, többek között szivattyúk, ventilátorok, fém szerkezetek, könnyűipari berendezések stb. gyártásához. Fejlesztési foglalkozásokat tart az a gépkocsi, bútor- és háztartási vegytisztítást, a bedolgozást stb.

Mangaliától északra épül a román tengerpart legfiatalabb fürdőtelepe, a Venus. A tengerpart és a nemrégiben feltárt melegforrások közelében több szálloda és villa, kempingtábor, hét nagy vendéglő, kereskedelmi és szolgáltatási egységek, kulturális és sportlétesítmények épülnek. A Venus fürdőtelep szállodái, villái és kempingtáborai már a jövő nyáron csaknem 12 000 embert láthat vendégül.

A brazil ipari komplexum keretében a műszaki próba során megkezdte a termelést az évi 60 ezer tonna kapacitású benzintelítő berendezés. A román tervezet alapján hazai gyártmányú felszereléssel ellátott berendezés segítségével 98-nál is magasabb oktánszámú benzint állíthatnak elő. Az idén üzembe helyezték a kőolaj-komplexum, valamint az építőanyagok előállítására szolgáló több mint negyedrészt.

Ludason korszerű tejpor-gyár kezdte meg működését. Az új objektum évi kapacitása 2000 tonna tejpor, 1200 tonna vaj stb. A gyár naponta több mint 100 000 liter tejet dolgoz fel.

A galaci kohászati kombinátban megkezdte az új melegszalaghengermű első berendezéseinek szerelését. Most a hengersor görgőjénél és a 4. számú nagyoló hengerjénél dolgoznak. Az üzemben összesen 11 ilyen hengerjáratot szerelnek fel.

Ma, október 5-én, 10 óra körül rádió és televízióállomásaink helyszíni közvetítést adnak a fővárosi Ökrök központi vásárcsarnokból, a Termés Napja alkalmából sorra kerülő nagygyűlésről.

Csak a kollektív erő és gondolkodás vezethet kiemelkedő eredményekhez

Negatív mérleget terjesztett a vagongyári dolgozók képviselőinek közgyűlése elé az igazgató bizottság. Az év első kilenc hónapjában az összesített tervet csupán 84,2 százalékkal, az árturtermelési tervet 84,1 százalékkal teljesítették és az üzem több, mint 800 személyes tehervagonnal maradt adósa a nemzetgazdaságnak. Milyen tényező idézte elő a jelenlegi helyzetet? Az előterjesztett beszámolóban az igazgató bizottság nyilatkozik, hogy nem foglalkozott a fő, a perspektívus kérdésekkel, hogy elveszett az apró ténykedésekben és vezérkarból egy kezdeményezési készség nélküli diszpécserre vált. Ez a magyarázata annak a ténynek, hogy a termelési terv periódusonkénti, illetve évnegyedenkénti felosztását helytelenül végezték el, az első és második negyedébe kevesebbet terveztek be, mint amennyit az üzem lehetőségei indokoltak tettek volna.

Mivel a nyersanyag ellátási és együttműködési tervet nem készítették el idejében — azaz az 1968-as év negyedik évnegyedében — módosítások és utólagos pótlások váltak szükségessé. Ez negatív hatott a termelési folyamatra. A hibák e láncolatban hozzájárult az is, hogy a termelésbe bevezetendő új termékek műszaki dokumentációját felületesen készítették el, s ez oda vezetett, hogy hiányzott a részletek közötti szükséges előlódás, ami a termelés gyenge ütemességét eredményezte. Így történhetett meg, hogy a havi tervet csaknem 50 százalékkal rendszertől a hó utolsó dékádjában valósították meg.

A termelési terv elégtelen elő-

készítéséhez járult a munka és a termelés elégtelen megszervezése. Nem sikerült megoldani az üzem belüli szállítási racionalizálását, a munkahelyek ellátását, a szerszámmellátást és nem sikerült modernizálni a technológiai eljárásokat, gépesíteni egyes műveleteket.

Amellett, hogy az üzem vezető-

Az alkalmazottak közgyűlései

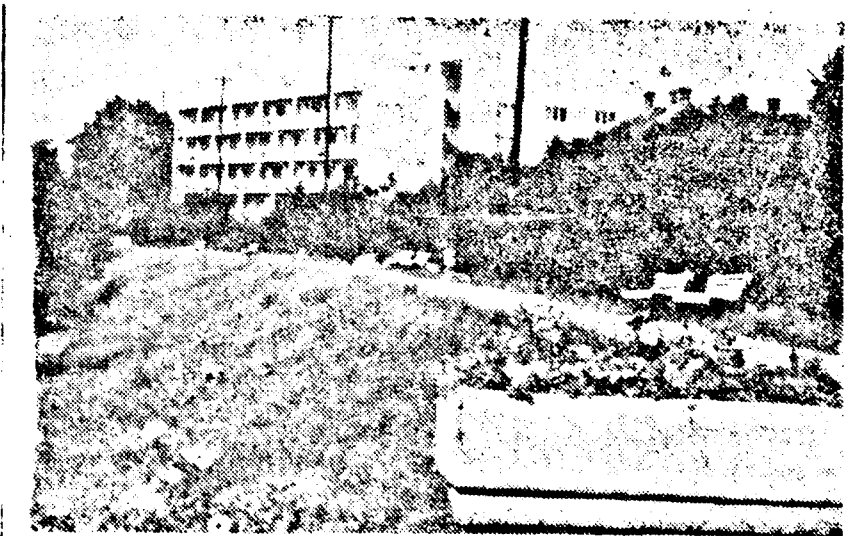
sége nem foglalkozott a fenti kulcsfontosságú kérdésekkel, deformálta a helyi és központi párt- és állami szerveket, a minisztériumot, fiktív számokat és adatokat közölt ahelyett, hogy a reális teljesítési ütemről tájékoztatta volna az érdekelteket.

A vitában felszólalók élesen bírálták az igazgató bizottság gyakorlatát és értékelték a megyei pártbizottság, valamint a minisztérium vezetősége intézkedését az üzem vezérigazgatójának leváltásáról és egyes elvtársak lecsereléséről a vezetőségéből. Ez az intézkedés visszhangra talált a munkások között, az üzem egész kollektívájában. A felszólalók részletesen tárgyalták az igazgató bizottság munkájának helytelen aspektusait és azokra az intézkedésekre hívtak, amelyek a tervleírás behozásához járulnak hozzá. A felszerelések és a munkaerő, a termelési idő teljesebb kihasználása, a

technológiai fegyelem megerősítése, a termékek minőségének javítása, csupán néhány a felvetett kérdésekből. „Nem arról beszélünk — mondták — amit nem tettek meg, hanem arról, hogy mit kell tenni a helyzet megjavítására.” Az igazgató bizottság — mondták — Oprea Bucuci, a hegesztő-szerelő részleg munkása — meg kell erősíteni a részleg és műhelyvezetők, a mesterek felelősségét, hogy azok biztosítsák a munkahelyek állandó idejében történő ellátását nyersanyagokkal és szerszámokkal. Ne változtassák hetente a gyártott termékeket, mert a termelési fluxus megváltoztatása a munkaerő pazarlásához és a felszerelések elégtelen kihasználásához vezet.

POPESCU ROMULUS

(Folytatása a II. oldalon)

Marosparti pillanatkép

Egész emberek

szelgetek, amikor megáll előttem a cápa. Vézna, elhanyagolt külsejű fiatalember.

— Telefonálni akarok — mondja köszönés helyett.

— Az én körzetemben nincs nyilvános telefon — válaszolja az ökr.

— Miért nincs? Ha én, most jól szájbavagom magát akkor lesz?

Karácsonyi nyugodtan válaszol. A huli azt hiszi, hogy féltünk Trágár, becsültséért szitkokat zuhat Karácsonyra.

— Ugy megittam, hogy berepül a kirakatba. — mondja és

felemeli a kezét... Az ökr sipjába fúj.

A milicián a szolgálatos tiszt előtt engem akar tanulni állítani a támadó, mondva, hogy ő szépen beszélt az ökrökkel, de azok meg akarták verni. Az illető: Biró Lajos, grádietai lakos, a Vízimű utca 23-ból és az Electrometallban fémcsiszoló. A munkából jött és otthon várja a családját. Mivel időközben motorkeverőparja is előkerült és az alkoholprobanál megjelent a zöld szín, 200 lej rögtönkifizetett büntetéssel uszta meg a kalandot.

Pavellci és Kolozsi Ferdinánd; és a két parancsnokhelyet-

tessel: Cadar Floreaval és Fát-ris Raduval beszélgetek. Aztán olvasom a tájékoztató jellegű jelentéseket. Ime néhány augusztusi éjszaka története.

— Másodikán Ciurezu Aurel és a Szerszámgépgyárnál elfogta H. S. alkalmazottat (akinek egy közbürlő és egy maró volt, összesen 261 lej érték).

— Kilencedikén P. S. az UTA gyárból próbált kivinni egy 350 lej értékű transzformátort, de Sündéan Gheorghe-ge megakadályozta.

— A Teba gyár hét augusztusi esete közül W. E. dolgozója a legérdekesebb, aki 25 méter (285 lej értékű) anyagot próbált kilopni, de Izbinda Iuliana ellenőrhöz fordult, aki az anyagot elvitte.

— 18-án, nem kis dologra vállalkozott M. N. a Melyhiú vá-

FRISS PANIÁN IVÁN

(Folytatása a 2. oldalon)

Az 1848—1849-es forradalmi mozgalom emlékezetes eseményei

Tisztelettel emlékezünk meg ezekben a napokban a Román Országokban lezajlott 1848—1849-es forradalom lángoló éveiről. A román nép szabadságért és függetlenségért vívott harca történelmének dicső lapja ez. A forradalom annak ellenére, hogy rövid ideig győzedelmeskedett, különböző utakon tört és bontakozott ki egyazon cél érdekében, alapjaiban meggingatta a feudális rendet, siettetve a gazdasági, társadalmi, politikai változásokat, amelyek abban az időben szükségesszerűen váltak népi életében. Az 1848—1849-es forradalmi mozgalom hozzájárult a néptömegek nemzeti öntudatának felébresztéséhez, fokozta az idegen iga elleni, harcot, széles utat nyitott az ország haladásának, a három román országban élő román nép egységének megteremtésére.

A megpróbáltatásokkal a forradalmi évek eseményei bebizonyították a román nép megújító eszméi iránti fogékonyságát, testvéri, baráti és szolidaris érzését valamennyi leigázott nép iránt. Jellemző ezen a téren az erdélyi forradalom lefolyása, 1848 legkiemelkedőbb forradalmi — Bálcescu, Barnutiu, Bolia, Petőfi és mások következetesen harcoltak a románok, magyarok, németek testvéri egységéért, a Habsburg elnyomás ellen vívott harcban. Az a tény, hogy nem minden forradalmár értette meg ezeket az eszméket, károsan befolyásolta a forradalmat, megkönnyítette vérfestését. Bem tábornok világi, Vécsey borosjenői leverését nem lehetett megakadályozni. Megkezdődtek a megtorlások. Az aradi vár a román és a magyar letartóztatott forradalmárok börtönévé válik. Ide zárták többek között Eftimie Murgut, Ion Izicescut, Gheorghe Petcut, a magyar forradalmi hadsereg tábornokait és

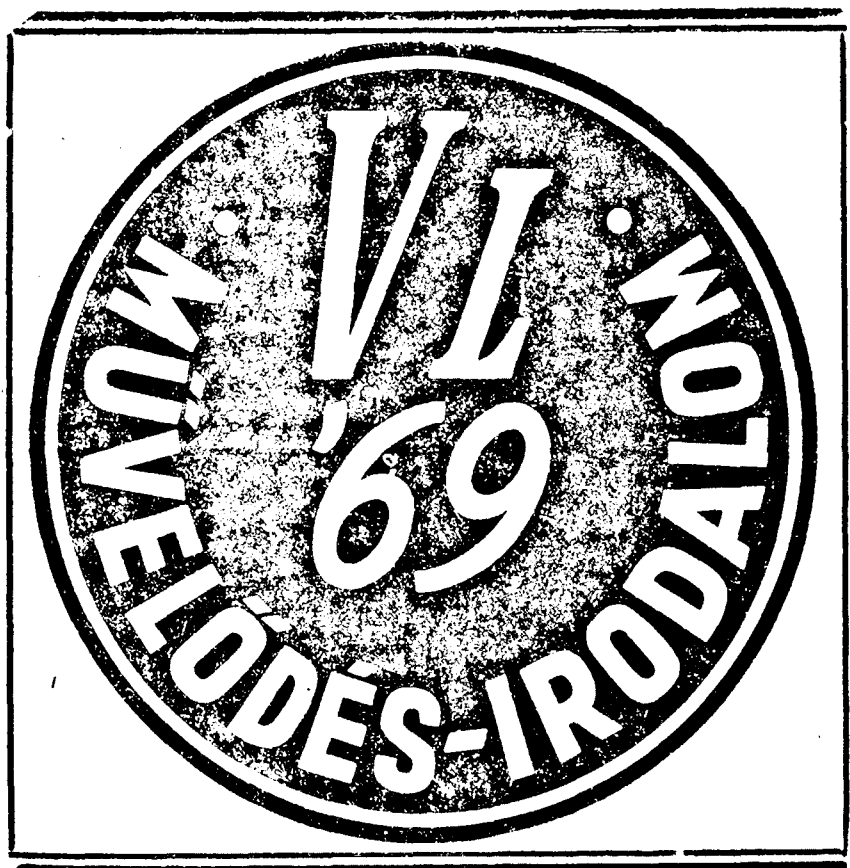
tisztjeit. A katonai törvényszék 210 halálos ítéletet mond ki. Tizenhat ítéletet azonnal végrehajtának október 6-án. Az áldozatok között ott találjuk a forradalmi harc 13 tábornokát, 120 esztendő telt el haláluk óta.

Az 1848-as nemzedék magas eszméit, melyek akkor a forradalom elfojtása miatt nem válhattak valóra, népünk átvette és magasra emelte.

A 120 évvel ezelőtti eseményekre a román és más nemzetiségű forradalmárok áldozatára olyan körülmények között emlékezünk, amikor az 1848-as forradalom legnemesebb eszméi győzedelmeskedtek. Ékes bizonyítékai ennek a dolgozók — románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek — kivívott győzelmei, melyeket a párt bölcs vezetésével érték el Románia történelmének legragyogóbb korszakában, a szocializmusban.

„Mindezen csüggesztő okok ellenére, lelkem mégis dicsóit téged, isteni szabadság, és bár a véres tettek emberei fekete fátyollal vonták be édes arcodat, hiszem, hogy eljön a boldog nap, a győzelem napja, mikor az egész emberiség felkel, hogy szétszaggassa ezt a fátylat, és ellenségeid kövé merednek majd a ragyogó napfény láttán; akkor egyetlen ember és egyetlen nemzet sem lesz többé rab, egy ember sem lesz úr embertársa felett, mert ez az Igazság és a Testvériség uralma lesz.”

NICOLAE BĂLCESCU hátrahagyott feljegyzéseiből.
Kelt. Hyeres (Franciaország)
1851 dec. 17

Arany János városunkban — HELVI HAGYOMÁNYOK —

hály). A nép felvilágosítására szánt, nagy példányszámu lapba sokat írt. Számos versét itt teszi közzé először. De, mert Szalontán el a szerkesztés ügyeibe nem tud beleszólni.

Juntusban követnek jelölti magát szülővárosában, de éppen úgy mint Petőfi, elbukik. A szerkesztéstől is visszavonul.

Egy külső körülmény is magával hozza megváltását a szerkesztéstől. Megindul az újoncos. Ezt a jegyzőnek kell végeznie. A bihari nemzetőrök Szalontán gyülekeztek. Beszállásolások és ellátások, a jegyző, Arany János feladata, Szalonta maga is szervezett több nemzetőri századot. Ezek 1848 november elején Aradra vonultak hogy részt vegyenek a vár ostromában. A városi tisztviselőknek is a nemzetőrökkel kellett jönniük. Arany János november 4-én érkezett Aradra. Szalonta bírája és a jökeidvű Balogh János városi szenátorral.

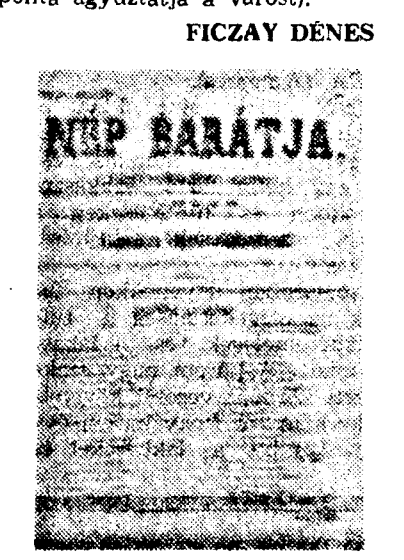
A nemzetőrség maga választotta tisztjeit. Aranyt századosá választották. De nem fogadta el. Csak „köznevezetű” maradt. Rozvány György — szalontai barátja — lerajzolta a költőt egyenruhában, szuronyos puskával, borjuval, csáková.

Arany két hetet töltött Aradon. Két társával, a régi Halász utcában (ma: Cuza Vodă) szállásolták el. Ha szolgálatuk megengedte, eljártak a Fehér Keresztbe, ahol Csunkó Náci, a híres primás muzsikált. (Egyes meilatói szerint. Arany ezt a különös tehetségű embert rajzolta meg a Bolond Istokban).

Arany Petőfihez írt leveleiben számol be aradi időzéséről. Itt el a város poétája, Sárosi Gyula, aki akkor még kissé irigkedik Petőfi-re. (Nem is találjuk nyomát, hogy Arany kereste volna a megismerkedést az Arany Trombita költőjével). De itt el Bangó Pető, a fiatal költő, Petőfi nagy tisztelője,

aki lapjában, az „Arad”-ban, mindkét költőtől közöl verset.

Arany érdekesen számol be a vár ostromáról és a várost ért találatokról. (A várparancsnok naponta agyuztatja a várost).

FICZAY DENEŠ

Mozsik

● Az Easten Music fesztiválon az Egyesült Államok-beli Grensborban Mircea Cristescu több hangversenyt vezetett. A műsoron Enescu, Bartók, Brahms, Ravel és Alban Berg művei szerepeltek.

● Assisi Szent Ferencről modern zenés-táncos filmkomédiát írt Franco Zeffirelli.

● Kiss László, kolozsvári hegedűművész japán, bolgár, magyar, német, lengyel, cseh művészek között első díjat nyert Svájcban a nemzetközi Varga Tibor zeneesztiválon.

● A párizsi UNESCO palotában Tamayo, Arp, Moore, stb. képzőművészeti alkotásain kívül az erdélyi származású Brassai hatalmas falfotója is szerepel az épület-diszkek sorában.

● A könyvüzletekben kapható DUMAS: A három testőr: REMARQUE: Három bajtárs (Horizont sorozat). PAPP FERENC: Még öt perc című novelláskötete: MAUPASSANT összes regényei két kötetben; R. L. STEVENSON: Remetek kincse, stb.

● A szegedi Tisztúj szeptemberi száma Pál Lajos, Lászlóffy Aladár, Paskándi Géza és Márki Zoltán verseiből közöl. P. Z. Zoltán recenzálja az Igaz Szó Petőfi-számát és felhívja a figyelmet Csiki László, Magyar Lajos és Ferenc Zsuzsanna Forrás kötetére.

● A Meridiane kiadásában jelent meg Dan Grigorescu Expressionismul című kötet. A XX. század első felének művészetében az expressionizmus mint kiáltó tiltakozás jelentkezik. Dan Grigorescu átfogó műben tárgyalja ezt az irányzatot megjelenésétől kezdve. A kötetet tíz színes és negyvenöt fehér-fekete illusztráció gazdagítja.

● Josef Gerstenengst bukaresti előadóművész hangversenye is szerepelt a freiburgi orgona-fesztivál műsorán.

● Szabó Zoltán Énekelt csak. Simon testvér című novellás kötetét ismerteti Bottyán Zoltán, az Alföld szeptemberi számában.

● A hazai színházi fesztiválon az ország valamennyi színháza részt vesz egy-egy hazai dráma bemutatásával. Az elődöntőket még az ősz folyamán rendezik hat városban. Ezek: Bukarest, Iași, Craiova, Temesvár, Brassó és Kolozsvár. A döntőt Bukarestben rendezik decemberben.

Évadnyitás előtt — az Aradi Színházban

— Beszélgetés Jivan Ioan igazgatóval —

Október 8-án nyitja új idényre kapuját az Aradi Állami Színház. Ebből az alkalomból kerestük fel Jivan Ioan igazgatót, hogy az évad várható eseményeiről beszéljünk.

— Bemutatónál kezdünk. Iden is, mint az eddigi évek során tapasztalhatta közönségünk, hazai szerző darabját vesszük színre. Paul Anghele VITEAZUL-ját. Az eddig tartott szemléltető próbák során a Sever Frențiu diszkrét Dan Alexandrescu által megrendezett darab kitűnő művészi teljesítménynek ígérkezik...

— A napokban zajlik Temesváron a Színházak országos fesztiváljának szakasza. Ott milyen előadással vesznek részt?

— Éppen azzal, amellyel most beszélünk. Reméljük, sikerrel jutunk tovább a Bukarestben megtartandó országos döntőre.

— Az aradi színházban immár tradícióvá vált, hogy évente több hazai darabot is, országos bemutatónál vittek színre... — Ezt a tradíciót idén is folytatni fogjuk. A Studioban bemutatásra kerül Vasile Nicorovici tritichon, a FÖLDÖNTÜLT SZERE. LEM nálunk fog első alkalommal rivaldafényre látni. Ezen kívül mi sorra tűztük Radu Stanca DONNA JUANA című színművét. Ezel még nem merítjük ki a hazai da-

rabok iránt tanúsított érdeklődésünket, műsorszámunk ugyanis még nem teljes — már ami a hazai darabokat illeti — még egy izgalmas bemutatónál ígérő darabot keressünk.

— És a klasszikusok?

— A hazai klasszikusok közül Vasile Alecsandri CHIRIȚA IN PROVINȚIE, valamint a két világháború közötti drámairodalomból Gheorghe Mihai Zamfir IDOLUL ȘI ION ANAPODÁ-ja műveit tűztük műsorunkra. A világirodalmat illetően sem szeretnénk adása maradni közönségünknek. Shakespeare vígjátékát a MERTÉK MERTÉKÉRT valamint Corneille CID-jét is műsorszámunkba iktattuk. De mint már az előbb is említettük, terveinket még nem véglegesítettük. A felsorolt címeken és szerzőkön kívül foglalkoztatunk a szocialista országok drámairodalmának termékei is. Amíg nem döntöttünk véglegesen, ne is faggasson. Semmi értelme, hogy most egyet mondjak és aztán a közönség mégis mást lásson.

— Színházi szakembereink egy-

re vehetnénk meg a színház profil kialakításának kérdésével. Hogyan konkretizálódik a sajtó hasábjain és a tapasztalat-cseréken forrongó elméleti vita az önk munkájában.

— Szeretnénk megtalálni a helyes egyensúlyt a klasszikus és a modern irodalom között és nem kevésbé a műfajok között. A történeti színművek előadásával is a többivel is, arra törekszünk, hogy a lehető legszínvonalasabb szórakoztatás nyújtásával együtt neveljük is a közönséget. Vagyis röviden összefoglalva: egyaránt szem előtt tartunk művészi igényt, nevelő hatást és eredetiséget.

— Milyen a színház és közönsége közötti viszony?

— A lehető legjobb. Közönségünk érdeklődéssel fogadja bemutatónkat, előadásainkat. A napokban voltunk Borosjenőben, a revüműsört játszottuk. Két felt házik volt, és ha meg maradunk egy napot még két ház meglátjuk.

(Anorovszky)

Ana Blandiana

VESZTEGZÁR

A fájdalom nem ragályos. Biztosítom, a fájdalmat nem lehet megkapni. A felebarátom testében görcsösödő egyetlen ideg sem okoz bennem kínzó szaggatást.

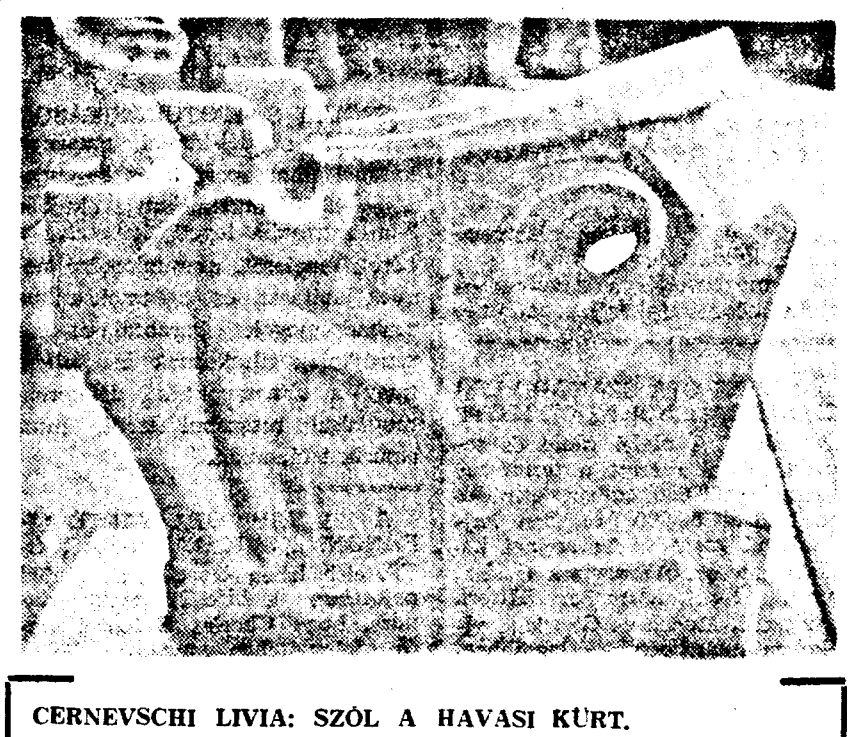
A fájdalom nem ragályos, a fájdalom iszonyúban növeszt magányunkat, mint a falak. Nincs vesztegzár, mely teljesen elszigetelne. Közhely, amit mondok — de ez igaz érv.

Istenem, mennyi irodalom van bennünk! Az érzelmeket — emlékeket? — még az iskolában tanultuk.

Sokan sirnak a haldokló ágya körül. De a halált, mint ragályt, nem kapja meg senki. Legyetek nyugodtak, virrasztatok áldozatkészen a betegek mellett.

Nem kapjátok meg fájdalmukat, ne féljétek. Meghalt. Követni akarja valaki? Csak a hagyományos siránkozások.

FRANÇO ZOLTÁN fordítása

CERNEVSCI LIVIA: SZÓL A HAVASI KÜRT.

Megemlékezés Gandhiról

Az UNESCO ajánlotta nagy kulturális évfordulók keretében péntek délután a KKRI művelődési házában ünnepséget rendeztek Mohandas Karamchand Gandhi az indiai nép nagy fia, az indiai nemzeti felszabadító mozgalom kiváló vezetője születésének 100. évfordulója alkalmából. Mint ismeretes Gandhit népe Mahatmának (nagy léleknek) nevezte el.

Az UNESCO román nemzeti bizottsága és a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Román Intézete által rendezett emlékestet Mihnea Gheorghiu egyetemi tanár, docens doktor, a KKRI első alelnöke mondott bevezető beszédet. A továbbiakban George Potra, a Lumea folyóirat szerkesztője ismertette Gandhi politikai tevékenységét, fíradhatatlan harcait India függetlenségéért, kiemelte a kiváló személyiség szerepét népe szellemi emancipációjában.

Hátrahúzó és felneveztem. Az égen megjeleni egy kard. Óriási volt. És elkezdte mondokaját.

— Láttok, Emberek? Itt vagyok. Várom a percet, az én percem. Halljátok?

Az emberek koccintottak. Messzire elhalasztott az ivergesőrpölés dallama. Gözölgött az étel, illatozott a bor, sirt a zene, vibrált a jökeidv.

— Akácos ut, ha végig megyek... — Ez az, sógor! Azt is ismerted, hogy Csak egy kislány van a világon...?

— Emberek, mulatok, mi? Nem is gondoltok rám. Várjatok csak!

Székreázon keménynek láttam a kardot. Vakítóan nagygnak.

A jegenyek pletykáltak a szellőben. Suttogva — nehogy felébredjen a park, hadd pihenjen a hinta, faradt szegény. A varjak is aludtak. Nem károgtak és nem voltak feketék. Csak éjszínűek.

— Keljétek varjak! Induljatok! Rázzatok fel álmutokból az embereket! Ismerjenek meg. Az ujak is, akik még nem láttak. Varjak, keljétek!

Felelmetes kard volt. Vigyorgott mint egy tölklampa. Kölyök kö-

tartotta a szemeket. Az örököt sosem látjuk. Hatásukat érzékeltük. Hol színesben, hol szénitüst-feketében.

— Minek tanulsz? Mire jó, Ember? Hízott vagyok, Jüvek, jóvők. S elmállnak a könyvek, s kirepednek

rom óta nagyon félek a tölklámpától. Legálabb úgy, mint nagyanyám a háborútól.

Egy csupaablak házbán, egykén az éjszákában harmatfénnyel lámpa világított.

Az asztalon szét szórta jegyzetfüzetek egyikét borzas fej drnyéka takarta. A kuszszármaykon nem látszóttak a halánték kídagadó erei, sem a faradt véres szemek, sem az erő, mely nyitva

szekeret sem. A eszlakok fanta-ctikusán izgalmasak, de ók szerelmesei... És erősek. Mint a kő. Úgy öleltek egymást, úgy szorították egymást, mint a kövek — a lépcső kövei.

— Szeretsz? — Nem tudom... Lehet.

Bömbölt a szivük. — Szeretsz? — Még soha nem éreztem ilyent...

— Mondd, hogy szeretsz? Hallani is akarom.

— Vésőetek jól az eszetekebe: a kűszőb elött álltok, Emberek! Egy lépés és megreped a kő, és meghajol a szobor...

— Jó veled. — Szeress! — Szép vagy. — Té meg butus... — Szeretlek! Szeretlek!

— E-emberek! Hát itt vagyok, E-emberek. E-em...

Látam, látam, a-romni elszápadt, szugorodni kezdett, egyre kisebb lett és eltűnt a kard. Örökre! Remélem örökre! Csodálatos volt a hajnal!

Juhász Béla

LÁTOMÁS

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ-közügyülés

Folytatják az általános politikai vitát

A Közügyülés pénteki plenáris ülésén az általános vitában a Mongol Népköztársaság, Sierra Leone, Irak az Ukrai SZSZK, Nepál, Szudán, Costa Rica és Salvador külügyminisztere szavalt fel.

L. Toiv, a Mongol Népköztársaság külügyminisztere rámutatott, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet konkrét gyakorlati intézkedéseket tesz szükségessé a nemzetközi biztonság erősítésére, az államok közötti együttműködés fejlesztésére és a kolonializmus maradványainak felszámolására. Hangsúlyozta, milyen nagy veszélyt jelent a világ békéjére nézve a vietnami háború folytatása és a közel-keleti válság.

M. Forj, Sierra Leone külügyminisztere elítélte a rhodésiai rasszista rendszert és a Dél-afrikai

Köztársaság kormányának Namíbiával szemben folytatott faji megkülönböztetési politikáját. Rámutatott, hogy országa állást foglal a közel-keleti kérdéssel kapcsolatos 1967. november 22-i biztonsági tanácsi határozat tiszteletben tartása mellett.

D. Z. Belokosov, az Ukrai SZSZK külügyminisztere felszólalásában hangsúlyozta, hogy mindennek előtt a háborút megelőző és az általános békét biztosító intézkedésekről kell gondoskodni. Állást foglalt a vietnami háború és a közel-keleti válság békés rendezése mellett, valamint azért, hogy Dél-Koreából vonják ki az amerikai csapatokat. D. Z. Belokosov részletesen kitért az európai biztonságra és a leszerelés kérdéseire.

Hazánk külügyminisztere ebédet adott U Thant, ENSZ-főtitkár tiszteletére

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója jelenti: Corneliu Mănescu, Románia Szocialista Köztársaság külügyminisztere szombaton országunk állandó ENSZ-képviseletének székházában ebédet adott U Thant ENSZ-főtitkár tiszteletére.

Az ebédet részt vett Caradon lord, a Biztonsági Tanács októberi soros elnöke, a közgyűlés ülészakán részt vevő angol küldöttség vezetője, Jakov Malik, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere, a közgyűlés ülészakán részt vevő szovjet küldöttség vezetője, Armand Bernard, a francia küldöttség vezetője, William Buffum, az amerikai küldöttség helyettes vezetője, G. V. Narasimhan, a közgyűlés ügyei-

vel foglalkozó főtitkár-helyettes, Ralph Bunche, a különleges politikai problémákkal foglalkozó főtitkár-helyettes, Jose Rolz Bennett, az ENSZ különleges politikai problémákkal foglalkozó titkára, Philippe de Seynes, helyettes főtitkár, a gazdasági és szociális főosztály vezetője, dr. Manuel Perez-Guerrero, az UNCTAD főtitkára, Jiri Nosek, helyettes főtitkár, a konferenciák hivatalának vezetője, S. O. Adebó, helyettes főtitkár, az Uniter igazgatója és az ENSZ-titkárság más hivatalos személyei.

Corneliu Mănescu külügyminiszter és U Thant ENSZ-főtitkár pohárköszöntőjében állást foglalt a nemzetközi együttműködés és kooperáció bővítése, a világ békéjéért.

Corneliu Mănescu megbeszélései

Corneliu Mănescu, az ENSZ-közügyülés 24. ülészakán részt vevő román küldöttség vezetője szombati reggel megbeszélést folytatott dr. Carlos Romuloval, a Filippín-szigetek külügyminiszterével.

A szívélyes hangulatú találkozón a két külügyminiszter a közgyűlés ülészakájának napirendjén szereplő nemzetközi kérdésekről tárgyalt.

Ugyanaznap délelőtt a román külügyminiszter, Románia állandó ENSZ-képviseletének székházában fogadta Armand Bernardot, Franciaország állandó ENSZ-kép-

viselőjét, az ülészakán résztvevő francia küldöttség vezetőjét.

A megbeszélés a szívélyes együttműködés légkörében zajlott le.

A NAPOK ÓTA SZAKADÓ ESŐ ORIASÍRÁSOKAT OKOZOTT Algériában. A algériai rádió és televízió adatai szerint a természeti csapás 200 000 embert érint és ezek közül 80 000 teljesen hajléktalanul maradt. Az anyagi károkat nem lehet megbecsülni. Az árvizek Oásis, Aures, Setif, Annaba, Titter, Dzsidzseli, Medea és Ghoslane vidékeken pusztítottak a legjobban.

ÚJ KOALÍCIÓ

Nyugat-Németországban — egyelőre elméletben — új kormánykoalíció alakult a szociáldemokratákból és a szabad demokratákból. A két párt között létrejött a parlament csoporthoz által ratifikált megállapodás lehetővé teszi Willy Brandt jelenlegi külügyminiszternek, a szociáldemokrata párt vezetőjének, hogy — ha nem jön közbe semmi váratlan — elfoglalja a kancellári baronszékét. Ez jelentős esemény, ha megmondjuk, hogy Brandt lesz az első szociáldemokrata szövetségi kancellár. Nem kevésbé jelentős esemény az is, hogy a kereszténydemokratáknak 20 évi kormányzás után távoznuk kell a kabinetből.

A jelek szerint éppen a kereszténydemokraták ellenzéki vonulása volt a legfontosabb cél, amely a szociáldemokratákat és a szabad demokratákat összefogásra készítette, és amely előmozdította a koalícióval kapcsolatos tárgyalások oly gyors sikerét. Az is figyelemre méltó, hogy a két párt pozíciója az utóbbi időben lényegesen közelített egymáshoz, főként a Szabad Demokrata Pártban kialakult helyzet nyomán. Ismeretes, hogy ez a párt sok évi koalíciót alkotott a Kereszténydemokrata Unióval. Akkoriban a szabad demokraták félreérthetetlenül a nyugatnémet politikai jobboldalán helyezkedtek el. De

bizonyos választási kudarcok mélyreható kiértékelését idézték elő a párt jobboldali vezetői illetően. A kilépés a kormánykoalícióból lehetővé tette a szabad demokraták vezetőinek (Lissitzén, S. uyanakkor a párt politikájának felülvizsgálását. Így aztán a legutóbbi választási kampányban a

Külpolitikai kommentár

szabad demokraták politikai programja jelentős eltéréstől tanusított jobboldali közélet felé. Megfigyelők úgy vélik, hogy a külpolitika tekintetében a szabad demokraták még a szociáldemokratáknál is jobboldalibb álláspontot helyezkedtek.

Ez a program nem biztosított sikert a szabad demokratáknak a legutóbbi választásokon, ellenkezőleg, a liberálisok elvesztették mandátumaikat több mint egyharmadát. Ennek több oka van, de főleg annak tulajdonítható, hogy ez a kis párt képtelen volt megbirkózni két hatalmas ellenfelel, amely ráadásul még szövetségben is állt egymással.

Az sem érdektelen, hogy a szabad demokraták heterogén pártot alkotnak. Legalább is erre vall a

Péntek este a párizsi Raymond Duncan képtárban megnyitott Dimitrie Stănescu román festőművész kiállítása. Az avatóünnepségen jelen volt Constantin Filan, Románia párizsi nagykövete, valamint a párizsi kulturális élet számos képviselője.

Ion Georgescu, Románia berni nagykövete péntek este kitért a román kultúra teremtéséről a Svájcban tartózkodó román irodalomtörténész tiszteletére. A küldöttség a két ország közötti kulturális együttműködés keretében tesz látogatást Svájcban.

Ionel Panter román énekes első díjat nyert a genfi nemzetközi interpretációs versenyen. A versenyt szeptember 21. és október 4. között tartották meg.

Párizsban befejeződött a 71. francia sebészkonferencia. A munkálatakon Románia dr. I. Făgărășanu professzor, akadémikus, a párizsi Sebészeti Akadémia tiszteletbeli tagja és dr. E. Papahagi előadó tanár képviselte.

Kölnben szombaton felavatják az ANUGA nemzetközi élelmiszervásárt.

Az idei vásáron 48 ország mutatja be különböző mezőgazdasági élelmiszertermékeit.

Románia Szocialista Köztársaság Kereskedelmi Kamarájának standja bő választékot mutat be. Kiállítottunk húst, halat, zöldséget, és gyümölcsöket, konzerveket, edényeket, termékeket, italokat, friss gyümölcsöt és zöldséget.

Szamos szakértő és üzletember elismerően nyilatkozott a román pavilon megrendezéséről.

A vásár október 10-ig tart.

A hírügynökségek jelentik

SZÓULI SAJTÓTUDÓSÍTÁSOK SZERINT a dél-koreai amerikai katonai támaszpontok és berendezések 40 000 alkalommal október 2-án sztrájkba lépett, követelve a bérek emelését, a munkakörülmények javítását és a demokratikus szabadságjogok garantálását. A sztrájkolók tiltakoznak az ellen, hogy a támaszpontok dél-koreai munkásait rosszul fizetik mint amerikai társakat.

A 161 NAP ÓTA TARTÓ LIBANONI KORMÁNYVÁLSÁG OTT első ízben összeült az elnöki palotában a kijelölt minisztertanács, hogy Charles Helou államfő jelenlétében megvizsgálja a

Andrej Gromiko befejezte kanadai hivatalos látogatását

OTTAWA. (Agerpres).

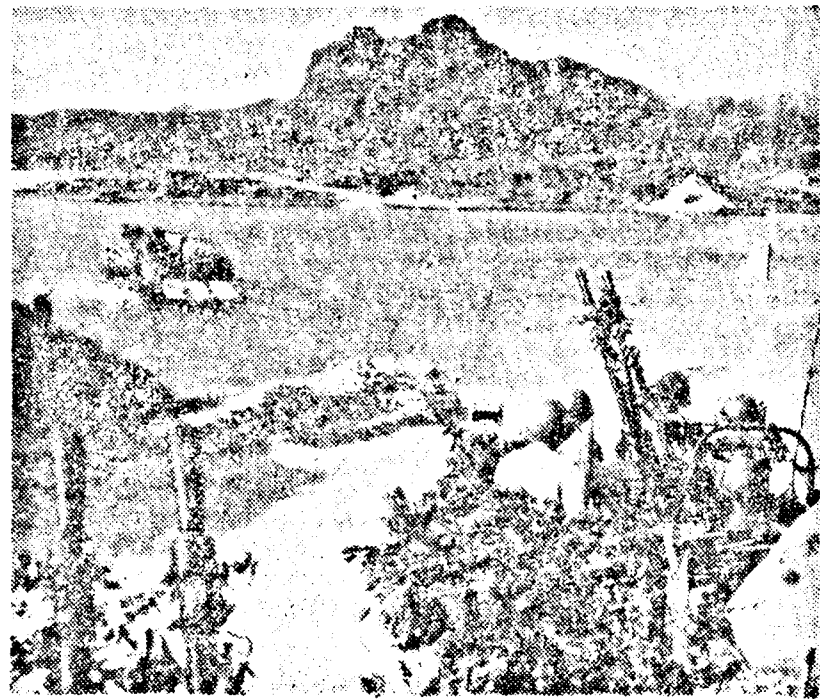
Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere befejezte kéténapos kanadai hivatalos látogatását, és hazautazott. Az ottawai repülőtéren kijelentette az újságíróknak, hogy megbeszélést folytatott Pierre Elliot Trudeau miniszterelnökkel és Mitchell Sharp külügyminiszterrel, s ennek során mindkét fél sikraszállt a nemzetközi enyhü-

lésért, az erőszak alkalmazásának kirekesztéséért az államközi kapcsolatokból, valamint a békés egymás mellett élésért. A békét csakis úgy lehet biztosítani, ha az államok békésen együttműködnek, ha a bizalom légköre és a jogok tisztelete honosodik meg az összes nagy és kis országok és népek között — mondotta A. Gromiko.

Walter Ulbricht felhívása

Walter Ulbricht, a NSZEP KB első titkára, a Német DK Államtanácsának elnöke beszédet mondott az NDK második televízióműsorának beindítása alkalmából. Többek között kijelentette, hogy a Német Demokratikus Köztársaság 20. évfordulóján világszer-

te szívére, felelt iparu államnak tekintik. Ulbricht felhívta azoknak az országoknak a parlamentjeit és kormányait, amelyek még nem ismerik el az NDK-t, hogy a béke érdekében letelessenek a Német Demokratikus Köztársasággal a jogegyenlőségben alapuló normális kapcsolatokat.

VIETNAM DK. A légvédelmi ütegek éberen őrködnek, hogy bármely pillanatban megsemmisítő csapást mérjenek a betolakodó ellenségre.

parlament elé terjesztendő költségvetés-tervezetet.

A MAR DEL PLATABAN (ARGENTINA) október 5-én kezdődött 20. nemzetközi úrhajózási kongresszus előtt Buenos Airesben tudományos összejövetelt tartottak abból az alkalomból, hogy Neil Armstrong és Michael Collins űrhajósok Argentínába látogattak.

Dr. GEORGE E. MOORE, A BUFFALO ROSVELL PARK MEMORIAL INTÉZET IGAZGATÓJA kijelentette, hogy számottevő eredményeket ért el a rákos megbetegedések megelőzésében. Az amerikai tudós az emberi szervezet ellenálló képességét igyekszik fokozni immunoterápiás eljárással. Dr. Moore szerint módszerrel 4-5 éven belül már általánosan alkalmazni lehet.

GORDON COOPERT, AZ ELSŐ HET AMERIKAI ÚRHAJÓS EGYIKÉT, aki már két űrutazást tett, kinevezték a houstoni űrutazási központ helyettes vezetőjévé. Cooper közvetlenül felel az űrplottak edzéséért. Nincs kizárva, hogy a jövőben még részt vesz űrutazáson.

A SVÉD HATÓSÁGOK UJABB 11 OLYAN AMERIKAI KATONÁT FOGADTAK BE, aki nem volt hajlandó részt venni a vietnami háborúban.

A WASHINGTONBAN SZÉKE-LŐ PÁNERIKAI EGÉSZSÉG-

Olaszországban fokozódik az elégedetlenség

RÓMA. (Agerpres). Hétfőtől több, mint 1 200 000 olasz fémipari és 200 000 vegyipari és gyógyszeripari munkás vesz részt egy hétig tartó szakasos sztrájkokban és tüntetéseken a kollektív szerződések felújítását követelve.

Olaszországban ugyanakkor fokozódik az elégedetlenség a tulajzott lakbérémelesek és a lakáshiány miatt. A három nagy szakszervezeti központ vezetői követelték a kormánytól, hogy három évre fagyassza be a lakbéréket és

rendelje el állami hitelek kiutalását olcsó lakások építésére.

Folytatódik a nyilvános szórakozóhelyek 150 000 alkalmazottjának sztrájkja. A sztrájk miatt számos bárt és éttermet bezártak. A France Presse szerint megvan a kilátás arra, hogy kielégítik annak a 880 000 építőmunkásnak a követeléseit, aki a múlt héten 48 óras sztrájkot tartott. A munkálattok befejezését követően a sztrájk résztvevőit a munkaszervezők felhívására kapcsolatos tárgyalásokra.

A külföldi sajtóból

Pressziók az elnökre a háború mielőbbi megszüntetéseért

...Nixon számára vége a megzeshetetlennek, most már végérvényesen szembe kell néznie a vietnami kérdéssel, hogy ne is beszéljünk más politikai problémákról. A tiltakozó mozgalom erősödik. A közvélemény rá akarja venni vietnami stratégiájának feladására, presszióknak van kitéve mindenfelől. Senkit sem hangoztat meg az elhatározása, hogy december közepéig még 35 000 katonát rendel vissza Vietnamból és csökkent a sorozás ütemét.

Fulbright szenátor lényegében erről beszélt, amikor hangoztatva, hogy ilyen csekély számú katonával visszavonása túlságosan alacsony kísérlet ahhoz, hogy fenn-tartsák az egyetemi központok nyugalmát és megelőzzék a háborúellenes tüntetéseket.

A diákok már visszatértek az egyetemekre. A tanszéküket jó néhány tagja is támogatta őket abban, hogy rávegyék Nixon elnököt a vietnami háború mielőbbi és végérvényes befejezésére. Sokan úgy vélik, hogy a háború mindenképpen megakadályozza az új nemzedék utkeresését.

sét, és támogatják a diákság háborúellenes megmozdulásait. Az egyik ilyen megmozdulásra október 15-én került sor az ország összes egyetemi központjában. Egy hónappal később kétrétegű tiltakozó tüntetések következnek. Decembe-re háromnapos tüntetéseket terveznek és így tovább, mindaddig, amíg a kormányzatot nem sikerül jobb belátásra bírni.

A kongresszusban is erősödnek a bíráló hangok, Mansfield és Fulbright szenátor aktív tiltakozó akciókat szervez a háború ellen. Edward Kennedy szenátor kemény hangú háborúellenes vádbeszédet tartott. Goodall republikánus szenátor igyekszik kieszközölni, hogy a szenátus 1970. december 1-ét jelölje meg a Vietnamban állomásozó amerikai csapatok teljes kivonásának határidejét. Más kongresszusi tagok szeretnék elérni a tonkíni incidenssel kapcsolatos hírhedt határozat hatálytalansítását, amely annak idején szabad kezet adott Johnson elnöknek a háború fokozásához.

The Guardian

Libia a katonai puccs előtt és után

Libia nem ország volt, hanem olajmező. Amikor róla beszéltek mindig az olajtermelés adatai kerültek előtérbe: 125 millió tonna 1968-ban, valószínűleg 150 millió tonna 1969-ben. A jövedék országa volt. De nem annak a másfél millió libiaiának, akiknek sorsán mítmeg változott az évente a kincstárba omoló egy milliárd dollár, az olajtársaságok járadéka, hanem csak annak a legfeljebb kétféle három ezer libiaiának, aki üzleletekből és a korrupcióból néhány hónap alatt meggazdagodott. A nagy lehetőségek országa volt a kőolajtársaságok számára, amelyek engedékenységet lelték Tripoliban és 30 évre szóló olajkitermelési concessió birtokában voltak.

A hatalmasságok minden elővigyázatossági intézkedést megtekint, hogy ez a helyzet „tartós” legyen. Ebben az országban, ahol a nagy külföldi társaságok éhben dolgoztak a munkások ezreit, tilos volt a szakszervezeti tevékenység, s azt hivatalból súlyos vétségnek tekintették. Politikai pártokról szó sem lehetett — mindet be tiltották. Bűnözés nem volt, de a börtönök hemzsegték a raboktól. Az elővigyázatosság betetőzése a vezetők két intézkedést tettek, s ezekről a „szakértők” azt állították, hogy teljességgel lehetetlennek tesznek bármilyen államcsíny; nagyobb létszámú és jobban felszerelt rendőrséget szerveztek, mint hadse-

reget. A rendőrségnek 15 000 tagja volt, nagy költségvetéssel, páncélcuccokkal és távközlési eszközökkel rendelkezett. A hadsereg viszont csak 7 000, különböző vidékeken szétszórt és szigorú felügyelet alatt tartott embert számolt. De egyiket is másikat is a királyi környezetéhez tartozó tehetetlen, de „megbízható” emberek ellenőrizték.

Libiának gyakorlatilag három egymástól több száz kilométerre lévő fővárosa volt. Sohasem lehetett pontosan tudni, hogy hol a miniszterelnök. A király Tobrukban székel, háromezer kilométerre Beidától és több mint 1 600 kilométerre Tripolitól.

Hogyan lehetséges puccsot végrehajtani ilyen körülmények között? A libiai katonák, akik szeptember 1-én megölték a királyt, úgy vélték, hogy ez nem is olyan nehéz.

Néhány perc alatt lezajlott a klasszikus jelenet: elfoglalták a rendőrségnek az egységüléseit, a főhadiszállást, amely megkötözhette volna az államcsíny; letartóztatták a rendőrséget és a hadsereg vezetőit, a trónörökösét és a monarchia néhány feltétlenül hűségét.

Az új kormány kijelentette, hogy a gazdaság fejlesztésére a nemzeti egység erősítésére összpontosítja erőfeszítéseit, s ugyanakkor fokozni kívánja a régi kapcsolatait az arab országokkal.

Jeune Afrique

A Szerszámgyépgyár

Artilleriei utca 1 szám

alkalmaz

- esztergályosokat (Bohrwerk) (VI. VII. VIII. kategória)
- esztergályosokat (III, IV, V, VI. kategória)
- karbantartó szerelő-lakatosokat
- egy tervező mérnököt

Október 13-án versenyzőgát hirdet szerelő-lakatos, forgácsoló mesteri állások betöltésére.

(631)

A Progresul megyei helyiipari vállalat

Postávarul utca 20 szám

megfelelő helyiséget bérelne a szódavíz elosztó egység számára Grădişten és Kisszentmikióson

Ajánlataikkal keressék fel az adminisztratív osztályt személyesen, vagy a 38-59-es telefonon.

(629)